

Johanne Meyers tale til oppositionen om Kvindesagen

Taler

Dato

Johanne Marie Abrahammine 5. maj 1890
Meyer
Formand for Kvindelig
Fremskridtsforening

Omstændigheder

Fra kilden:

I det sidste Aar er der gentagne Gange blevet debatteret i de forskellige Kvindesagsforeninger om Ønskeligheden af et Protesttog den 5te Juni mod den Grundlov, som udelukker Kvinderne fra Valgretten; men Stemningen var mere for at søge Lejlighed til Udtalelse af Kvinder paa de forskellige Talerstole i København.

Udvalget for "de samlede Kvindeforeninger" henvendte sig derfor til Oppositionen, som ogsaa nu som ved tidligere Lejlighed viste stor Imødekommenhed overfor Kvinderne, med Ønsket om at udtale sig om deres politiske og sociale Fordringer.

Der var derfor mødt en usædvanlig stor Kreds af Kvinder, baade ved Venstres og Socialdemokratiets Fest.

De fire Damer, som af "de samlede Kvindeforeninger" blev valgte til at være Ordførere for Kvindesagen var Fru *Anna Jensen*, Frk. *Lagesen*, Fru *Louise Nørlund* og Fru *Johanne Meyer*. Paa Grund af vort Blads begrænsede Plads kan vi kun give et lille Uddrag af deres Taler.

Naar Grundloven i 1849 vakte en saadan Glæde, at der endnu 40 Aar efter kan holdes Fest, var det fordi Frihedens Aand, der den Gang gik gennem hele Evropa, var af saa dyb en Karakter, at den satte Frugt i saa rummelige Lovregler, at det enkelte Individ fik direkte Indflydelse paa Statens Styrelse. Men Lovregler er som Klæder, der slides, alt som Livet voxer. Var Grundloven for Folket som en Sløjkjole for Barnet, der kommer ud af Svøbet; saa er denne Sløjkjole for Folket, der vil staa og gaa paa sine egne Ben, en skrækkelig Hindring; hver Gang Folket forsøger det, tumler det om i sine parlamentariske Forviklinger, hvorfor ogsaa Regeringen i sin viselige Omsorg har givet Folket Faldhat paa (Gendarmer) og taget Folket op paa sine provisoriske Arme.

Men hvor var Kvinderne i 48, da de ikke nævntes i den Lov, som hviler paa almindelig Stemmeret?

De var indelukkede i Hjemmet, den politiske og sociale Verden var dem

fremmed, kun igennem Manden hørte de derom. - Men den forandrede Produktionsmaade forandrede Hjemmene, og med Maskinernes Indførelse fulgte to slemme Følgesvende, Arbejdsløshed og Nød. Nøden ude paa Arbejdsmarkedet. Nu ser hun med sine egne Øjne og tænker sine egne Tanker om det Samfund, som hun før kun kendte paa anden Haand. Hun ser kun er en retsløs Person, hun ser, der er en Moral for Kvinder, en anden for Mænd, Ægteskabslove, som umyndiggør hende, og kun halv Arbejds løn for Kvindearbejde.

Derfra vender hun sig til Fagskoler, Haandværk, Industri, Statsseminarier, søger Rejseunderstøttelse, alt for at vinde Dygtighed; men paa alle de store Institutioner staar med store Bogstaver: "Ingen Adgang for Kvinder". - Toldvæsen, Postvæsen, Retsvæsen, slettere og bedre lønnede Stillinger har Staten sat sit Beskyttelsesstempel paa - kun nogle mørke, foragtelige Huler - Prostitutionen - staar aabne for Kvinden. Hæderligt Erhverv vanskeliggør man hende, men vil hun søge Erhverv ved Usædelighed, da vil Staten beskytte hende.

Føle, sukke, længes og lide, det var blevet Kvindens anden Natur, men ud af den Følelse er voxet en Vilje, saa Kvinderne nu kan sige, hvad de vil; de vil ikke hvile, før de har vundet Ligestilling med Manden.

De banker nu paa hos Kommunalraadet, Skolekommissionen, ja hos det høje Folketing; dér kommer Kvinderne ikke selv. Hidtil har kun meget faa Folketingsmænd haft Mod til at tale rent ud om det berettigede i Kvindernes Krav, de har lagt deres Ord i Bomuld for ikke at støde det høje Ting og bedt om Forladelse, fordi de kom med saa dristige Fordringer, og saa hvisker de stille ud til Kvinden: *Endnu er I ikke modne.*

I Dag er Kvinderne gaaet med til Festen paa en anden Maade end tidligere, ikke alene for at protestere mod den Lov, der har udelukket Kvinderne, men meget mere for at glæde sig med Arbejderne i det lyse Haab, at ved deres Løsen, *Ret for alle, Uret for ingen*, vil der erobres ny Jord for Menneskelykke.

- Et ikke ringe Fremskridt synes det at være, at Folk saaledes i sin Helhed ikke alene hørte Kvinderne med Interesse, men ogsaa for de fleste af de fremskredne Mænds Vedkommende viste Kvindernes berettigede Krav en Deltagelse, som giver Haab om et virksomt Arbejde derfor, naar den kolde Østenvind i vor

politiske Verden afløses af mildere Vinde.

Rimeligvis vil "de samlede Kvindeforeninger" til næste Folketingsvalg forsøge at opstille kvindelige Kandidater, ikke i det Haab at faa dem valgt, men meget mere for at vise Befolkningen efter hvilket Program Kvinderne mener, der bør arbejdes for at naa lykkeligere Tilstande i Samfundet.

Kilde

Hvad vi vil. nr. 12: arg. 3, 15. juni 1890, s. 92. Udg. af Kvindelig Fremskridtsforening.

Kildetype

Dokumentation i avis, magasin e.l.

Tags

Grundlovstale, Kvindebevægelsen

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/johanne-meyers-tale-til-oppositionen-om-kvindesagen>